

Mál nr. 216/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn váttryggingartaka (X)****Skaðabótaábyrgð. Fasteignareigandi.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 3. apríl 2023 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 12. júlí 2023 ásamt úrskurðum í málum 23/2020 og 28/2021.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 18. júlí 2023.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 19. júlí 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 4. október 2021 hafi M fallið við veitingastað X í miðborg Reykjavíkur. M kveðst hafa fallið fram fyrir sig í úttröppum og hlotið af því líkamstjón sem fólst í tvíbroti á fótlegg. Í gögnum málsins liggur fyrir yfirlýsing frá nafngreindum manni dags. 29. maí 2023 um að hann hafi verið á leið að sækja M á veitingastað X og verið að tala við hana í síma þegar hún hafi skyndilega hrópað og skell í kjölfarið eins og sími hennar hafi lent í götunni. Þá hafi komið maður í símann sem hafi sagt að M hafi dottið í þrepi tröppu við veitingastað M. Í yfirlýsingunni kemur einnig fram að viðkomandi hafi farið á vettvang, tekið mynd af tröppunum og mælt uppstig þeirra.

M telur að bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X hjá V skv. 2. gr. váttryggingarskilmála þar sem X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M. Í málskoti er vísað til þess að umráðamenn og eigendur fasteigna lúti ströngu sakarmati þegar skilyrðum sakarreglu skaðabótaréttarins er beitt og það gildi um X sem reki vínveitingastað þar sem M féll og aðbúnaður verða að vera þannig að reiknað sé með því að fólk sé undir áhrifum áfengis. Þannig verið að gera sérstakar ráðstafanir til að minnka slysaheittu sérstaklega við tröppur. M vísar einnig til ákvæða byggingarreglugerðar nr. 112/2012 varðandi þetta og bendir meðal annars á ákvæði um að mismunandi uppstig og innstig á tröppum auki slysaheittu, forðast skuli að hafa færri uppstig en þrjú þar sem það auki líkur á slysum og hæð framstiga og uppstiga skuli vera að tiltekinni hæð. M telur að X hafi vanrækt þessar skyldur og vísar til ljósmynda máli sínu til stuðnings. M telur að ekki skipti máli þó opinberir aðilar hafi ekki gert athugasemdir við húsnæði X og ekkert standi í vegi fyrir því að X geri lagfæringar á aðstöðunni til að auka öryggi gesta. Einnig bendir M á að í lækisfræðilegum gögnum komi fram að M hafi dottið á leið niður á tréfall á hallandi stétt þannig að það sé ekki vafi um hvar hún datt.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur ósannað að líkamstjón M sé hægt að rekja til saknæmra mistak starfsmanna X eða saknæms vanbúnaðar sem X beri ábyrgð á. V bendir á að ekki hafi verið gerðar athugasemdir við tröppur fyrir utan veitingastað X og ekki þekkt að áður hafi orðið slys þar. Enginn starfsmaður X hafi verið látinn vita af atvikinu og hafi X ekki heyrt af því fyrr en í janúar 2023 og þá hafi verið búið að eyða upptökum úr öryggismyndavélum sem sýni að M hafi dottið í tröppum við veitingastað X. V bendir einnig á að jafnvel þó sýnt sé fram á að M hafi dottið í tröppunum þá hafi sé ekki sannað að þær hafi verið vanbúnar, enda hafi þær verið í sama formi í um 30-40 ár þó eðlilegt viðhald hafi farið fram á þeim árum. Bent er á að handrið er við tröppurnar og byggingareglugerð nr. 112/2021 eigi ekki við um húsnæði X þar sem það hafi byggt fyrir gildistíma hennar. Eftirlitsaðilar hafi aldrei gert athugasemdir við tröppurnar þó fjöldi sem nemur tug- eða hundraði þúsunda hafi gengið um þær í misjöfnu ástandi. V telur að slys M verði rakið til þess að henni hafi orðið fótaskortur á háum hælum eins og fram komi í frumgögnum málsins og sé það ekki á ábyrgð X.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að X eða V hafi ekki gert reka að því að upplýsa hvenær pallur eða tröppur hafi verið byggðar m.t.t. gildandi byggingareglugerða. Einnig er áréttað að strangt sakarmat sé varðandi aðbúnað vínveitingastaða. Auk þess telur M að þeir úrskurðir sem V vitnar til í bréfi sínu séu ekki sambærilegir við atvik í máli M.

Í viðbótarathugasemdum V kemur fram að gerðar eru athugasemdir við vitnisburð maka M sem lagður var fram í málinu af hálfu M þar sem viðkomandi var ekki vitni sjálfur heldur kveðst hafa fengið upplýsingar um að M hafi dottið frá ónefndu vitni.

Álit.

Ágreiningur þessa máls hverfist um hvort X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M þegar hún féll við veitingastað X. Meginreglur um sönnun gera ráð fyrir því að sá sem heldur fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu ber sönnunarbyrði um að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu uppfyllt. Sú sönnunarbyrði hvílir því á M.

Við skoðun á gögnum málsins verður ekki fallist á að skýrt sé að ákvæði byggingareglugerðar nr. 112/2012 eigi við um húsnæði X, enda liggur ekkert fyrir um að húsnæði X sé byggt eða að því hafi verið breytt eftir að sú reglugerð tók gildi. Verður sakarmat því ekki byggt á ákvæðum þeirrar reglugerðar. Þegar litið er til almennrar slyshættu við veitingastaði, sérstaklega vínveitingastaði verður að gera ríkar kröfur til þess að aðstæður séu ekki hættulegar þeim sem heimsækja slíka staði. Ekki liggur fyrir að opinberir eftirlitsaðilar hafi gert athugasemdir við aðstæður við veitingastað X, ekki liggur heldur fyrir að slys hafi orðið þar þrátt fyrir nokkra umferð gesta. Telst M því ekki hafa sýnt fram á að sérstaklega hættulegar aðstæður hafi verið fyrir hendi í greint sinn og verður að bera hallann af slíkum sönnunarskorti m.v. almennar sönnunarreglur sem vitnað er til hér að ofan. M á því ekki rétt til skaðabóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 15. ágúst 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir